

mi szolgálatra kötelezett üzemi alkalmazottak köréből kell megszervezni. Ezekben az ügyekben másodfokon — az ipari üzemek tekintetében az iparügyi, a kereskedelmi üzemek és a géperejű közlekedési vállalatok tekintetében a kereskedelem- és közlekedésügyi, a mezőgazdasági üzemek tekintetében a földművelésügyi miniszterrel egyetértően — a belügyminiszter határoz. (T. 2. §. (2) bek. második mondata.)

(2) A magántűzoltóság tisztjét (parancsnokát) a tűzoltóság fenntartója alkalmazza, illetőleg alkalmazottai közül kijelöli és állásában a másodfokú tűzrendészeti hatóság erősíti meg. Az altiszteket a parancsnok nevezi ki.

(3) A magántűzoltóságok a tűzrendészeti felügyelő, illetőleg a helyi tűzoltóparancsnok (tűzoltóparancsnok) ellenőrzése alatt állanak. Magántűzoltóság tagjai részére is legalább a 23. §. (2) bekezdésében meghatározott számú gyakorlatot és elméleti előadást kell tartani. A gyakorlatok és elméleti előadások száma azonban havonként négy ketős óránál több nem lehet.

(4) A magántűzoltóságot a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség szolgálati szabályzatában megállapított irányelvek szerint kell kiképezni. A kiképzésről és a gyakorlatokról működési naplót kell vezetni s azt ellenőrzés alkalmával fel kell mutatni.

(5) A magántűzoltóság köteles az üzem tűzvédelmi berendezését rendszeresen ellenőrizni, tűzcsapjait és fecskendőit (szivattyút) évenként legalább kétszer kipróbálni. E próbák időpontját és eredményét a működési naplóba be kell vezetni.

A tűzoltóságok körzeti beosztása tűzvész esetén nyújtandó kölcsönös támogatás céljából.

25. §. A törvényhatóság első tisztviselője a hatósága területén működő önkéntes, köteles és magántűzoltóságokat az egyes községek részére tűzvész esetén nyújtandó támogatás céljából — az illetékes légvédelmi parancsnok, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelő és az érdekelt községi előjáróságok meghallgatása után — körzetekbe osztja be. A körzeti beosztásra vonatkozó intézkedést a törvényhatóság hivatalos lap-

jában közzé kell tenni és erről az érdekelt községeket értesíteni kell. A körzeti beosztást tartalmazó kimutatást a községházán ki kell függeszteni. Az egy körzetbe osztott községeken belül a segélynyújtásnak előzetes felkéréstől vagy engedélyadástól függetlenül, önműködően van helye. Magántűzoltóság azonban a körzeten belül is csak a fenntartó hozzájárulásával vehető igénybe.

II. FEJEZET.

A tűzrendészeti felügyelet.

A tűzrendészeti felügyeletről általában.

26. §. (1) A tűzrendészeti felügyeletet az erre vonatkozó jogszabályok keretei között a tűzrendészeti felügyelők látják el.

(2) Az ország tűzrendészete felett a főfelügyeletet a belügyminiszter, mint legfőbb tűzrendészeti hatóság, az országos tűzrendészeti felügyelő közreműködésével gyakorolja. (T. 5. §. (1) bek.)

(3) Az ország területe tűzrendészeti kerületekre oszlik (29. §.) Mindegyik tűzrendészeti kerület élén kerületi tűzrendészeti felügyelő áll. (T. 5. §. (2) bek.)

(4) A vármegyei tűzrendészeti felügyeleti szerve a vármegyei, a járásé a járási tűzrendészeti felügyelő. (T. 5. §. (3) bek.)

(5) Törvényhatósági jogú, illetőleg megyei városban a tűzrendészeti felügyeletet a hivatásos tűzoltóság főparancsnoka, illetőleg parancsnoka látja el. (T. 5. §. (3) bek.)

(6) Az országos és kerületi tűzrendészeti felügyelő, ha nincs olyan hivatali állása, amelyben a 2.708/1920. M. E. számú*) rendeletben megállapított szövegű esküt már letette, köteles ezt a hivatali esküt a belügyminiszter vagy ennek képviselője előtt a kinevezési okmány kézbesítésétől számított 8 nap alatt letenni. Az eskütételről jegyzőkönyvet kell felvenni és azt mind az esküttevő, mind az esküt kivevő köteles aláírni. A jegyzőkönyvet a belügyminiszter irattárában kell elhelyezni és az eskü letételét rá kell jegyezni a kinevezési okmányra és be kell vezetni a minősítvényi táblázatba is.

(7) A kerületi, vármegyei és járási tűzren-

*) B. K. 1920. évf. 538. lapon.

dészeti felügyelő hivatali elhelyezéséről, valamint a működésével kapcsolatban felmerülő dologi szükségletekről (pl. nyomtatványok, fűtés, világítás) és a szükséges segédszemélyzetről a működése területén illetékes törvényhatóság gondoskodik. A kerületi felügyelő e szükségletéhez a belügyminiszter megfelelő hozzájárulást ad.

(8) A vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelő a törvényhatóság központi, illetőleg járási előadóra irányadó jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően működik és hivatalos iratain 35 mm átmérőjű körbélyegzőt használ; minden ügdarabot iktatni köteles, erre a célra külön iktatókönyvet kell használnia.

(9) A tűzrendészeti felügyelőt a hatóságoknak és hatósági közegeknek a legmesszebbmenően támogatniok kell és részére a kívánt felvilágosítást meg kell adniok.

(10) A tűzrendészeti felügyelő működése területén jogosult üzemközben bármely gyár, ipartelep, közlekedési vállalat, nyilvános előadás tartására szolgáló helyiség és minden más üzcm, úgyszintén az épülettel, lakással, raktárral vagy más helyiséggel rendelkezni jogosultnak előzetesen tudomására hozott alkalmas időpontban bármely köz- vagy magánépület területére belépni és ott tűzrendészeti vizsgálatot tartani. Az említett vizsgálat a m. kir. postahivatalok kezelési helyiségeiben csak az illetékes kerületi m. kir. postaigazgatóság (a budapesti m. kir. távíró és távbeszélő igazgatóság) írásbeli megkeresése alapján tartható meg.

(11) A tűzrendészeti felügyelő a tudomására jutott üzemi titkot és gyártási eljárást titokban tartani köteles.

(12) A tűzrendészeti felügyelő tennivalóinak ellátásával kapcsolatos kiszállása esetén a megszabott díj megtérítése ellenében előfogatot vehet igénybe.

(13) A tűzrendészeti felügyelő, aki egyúttal vármegyei vagy városi tisztviselő, köteles hivatali külsőszolgálatának helyét és időtartamát a törvényhatóság első tisztviselőjének, a főszolgabírónak, illetőleg a megyei város polgármesterének előzetesen bejelenteni.

(14) A tűzrendészeti felügyelő magánosok

részére tűzrendészeti ügyben díjazásért szakvéleményt nem adhat.

(15) A tűzrendészeti szakértő (5. §. (2) bek.) magánféllel szemben kiküldetési díjat csak akkor számíthat fel és költségei megtérítését is csak akkor igényelheti, ha olyan eljárásban vett részt, amely a magánfél kérelmére indult meg. Hivatali székhelyén kívül szakértekezletre kiküldött tűzrendészeti szakértő napidíját és útiköltségét a kiküldő hatóság téríti meg.

(16) Rendszeres állást betöltő tűzrendészeti felügyelő részére fizetési osztályának, költség-átalányban részesülő vármegyei tűzrendészeti felügyelő részére az állami rendszerű VIII. fizetési osztálynak, járási tűzrendészeti felügyelő részére az állami rendszerű IX. fizetési osztálynak megfelelő kiküldetési illetményt kell megtéríteni.

(17) Vármegyében indokolt esetben — az országos tűzrendészeti felügyelő előzetes hozzájárulásával — vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőhelyettes lehet kinevezni. A vármegyei s járási tűzrendészeti felügyelőhelyettesek száma a valóságos tűzrendészeti felügyelők számát meg nem haladhatja; a helyetteseket a vármegyei tűzoltószövetség költségátalányban részesítheti. Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőhelyettesé csak az nevezhető ki, aki legalább a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamot sikerrel elvégezte.

(18) Rendszeresített állásra alkalmazott vármegyei tűzrendészeti felügyelők kivételével e rendelet hatálybalépése előtt alkalmazott valamennyi tűzrendészeti felügyelő megbízatása visszavonásig tart. A megbízatást az országos tűzrendészeti felügyelő javaslatára az illetékes főispán vonja vissza.

(19) E rendelet hatálybalépése alkalmával rendszeresített állásban lévő vármegyei tűzrendészeti felügyelők jelenlegi állásukban megmaradnak és magasabb fizetési osztályba az eddigi jogszabályok szerint léptethetők elő.

Az országos tűzrendészeti felügyelő.

27. §. (1) Az országos tűzrendészeti felügyelőt a belügyminiszter tíz évi időtartamra nevezi ki. (T. 5. §. (4) és (5) bek.)

(2) Országos tűzrendészeti felügyelővé

csak feddhetetlen előéletű, nemzethűség szempontjából kifogás alá nem eső olyan magyar állampolgár nevezhető ki, akinek főiskolai végzettsége és a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon szerzett tűzoltótiszti oklevele van és aki legalább öt évig tűzrendészeti felügyeletet látott el.

(3) Az országos tűzrendészeti felügyelő székhelye Budapest. Körbélyegzője az ország címere, e felett félkörben Országos Tűzrendészeti Felügyelő, a címerpajzs alatt pedig Budapest felírás.

(4) Az országos tűzrendészeti felügyelő feladata a tűzrendészet előmozdítása, az ország tűzrendészeti viszonyainak figyelemmel kísérése, a törvényhatósági tűzoltószövetségek működésének ellenőrzése, az Országos Tűzoltó Szövetség működésének irányítása, a tűzoltóságok egyöntetű és szakszerű kiképzésének irányítása és ellenőrzése, a tűzoltótisztképzés és továbbképzés vezetése és ellenőrzése, a fegyelem helyes gyakorlásának, a szolgálat megfelelő teljesítésének, valamint a tűzoltóság felszerelésének és felkészültségének ellenőrzése, a tűzoltóság korszerű szervezésére, fejlesztésére, valamint felszerelésére a belügyminiszternek javaslattevés, végül a közvetlen felügyelet és ellenőrzés gyakorlása a tűzrendészeti szakértők (5. §. (2) bek.) működése felett.

(5) Ha az országos tűzrendészeti felügyelő az ellenőrzés során hiányt vagy szabálytalanságot állapít meg, annak megszüntetése végett az illetékes hatóságot keresi meg.

(6) Az országos tűzrendészeti felügyelő jogosult tűzrendészeti vonatkozású ügyekben hatóságoktól és intézetektől adat-szerzés céljából közvetlenül kérni tájékoztatást és felvilágosítást. Valamennyi tűzrendészeti felügyelőtől jelentést kívánhat és nekik utasítást adhat; ezek a kapott utasítást teljesíteni kötelesek.

(7) Az országos tűzrendészeti felügyelő a kerületi és törvényhatósági tűzrendészeti felügyelőket a T. 7. §-ában megállapított fellebbezési jog gyakorlására, vagy általuk a T. 7. §-a alapján beadott fellebbezés visszavonására utasíthatja.

(8) Az országos tűzrendészeti felügyelő az országos légvédelmi parancsnokkal állan-

dó kapcsolatot tart fenn és légvédelmi kérdésekben vele együttműködik.

Az országos tűzrendészeti felügyelőnek kinevezéseknél meghallgatása.

28. §. (1) A kerületi, vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőknek, valamint a hivatásos tűzoltóság főparancsnokának (parancsnokának) és tisztjeinek kinevezésénél — ideértve a tiszti gyakornokot is — az országos tűzrendészeti felügyelőt meg kell hallgatni. (T. 1. §. (1), 5. §. (4) bek.) Evégből a kinevezésre hivatott hatóság köteles a pályázati kérvényeket és ezek mellékleteit, nyilvános pályázat hiányában pedig a kinevezni szándékolt minősítési táblázatát, katonai szolgálatát igazoló és egyéb személyi okmányait, továbbá az iskolai végzettségét és a légvédelemben kiképzettségét igazoló bizonyítványokat — a törvényhatóság első tisztviselőjének a kinevezésre vonatkozó véleményével együtt — az országos tűzrendészeti felügyelőnek megküldeni.

(2) Az országos tűzrendészeti felügyelő a pályázati kérvényeket szakszempontról elbírálja és véleményét az iratok visszaküldése kapcsán közli a kinevezésre hivatott hatósággal. A kinevezésre hivatott hatóság a pályázók közül nem nevezheti ki azt, aki ellen az országos tűzrendészeti felügyelő szakszempontról kifogást tett. Ha az országos tűzrendészeti felügyelő mindegyik pályázó ellen kifogást tett, a kinevező hatóság új pályázatot ír ki.

(3) Három hónapot meghaladó helyettesítésnél szintén az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

Tűzrendészeti kerületek és kerületi tűzrendészeti felügyelők.

29. §. (1) Az ország területe a következő tűzrendészeti kerületekre (T. 5. §. (2) bek.) oszlik:

I. *Budapesti tűzrendészeti kerület* (Budapest székesfőváros, Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék, Pest-Pilis-Solt Kiskun vármegyéből 1. az abonyi, 2. az alsódabasi, 3. az aszódi, 4. a budakörnyéki, 5. a gödöllői, 6. a gyömrői, 7. a központi, 8. a monori, 9. a nagykátai, 10. a pomázi, 11. a ráckevei, 12.

a váci járás, továbbá Budafok, Cegléd, Kispeszt, Nagykőrös, Pestszenterzsébet, Rákospalota, Újpest és Vác megyei város), *székhelye: Budapest.*

II. a) *Székesfehérvári tűzrendészeti kerület* (Fejér, Veszprém vármegyék, továbbá Székesfehérvár thj. város), *székhelye: Székesfehérvár.*

II. b) *Győri tűzrendészeti kerület* (Sopron, Győr, Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék, Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék, továbbá Győr és Sopron thj. város), *székhelye: Győr.*

III. *Szombathelyi tűzrendészeti kerület* (Somogy, Vas és Zala vármegyék), *székhelye: Szombathely.*

IV. *Pécsi tűzrendészeti kerület* (Baranya, Bács-Bodrog, Tolna vármegyék, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéből 1. a dunavecsei, 2. a kalocsai, 3. a kiskőrösi, 4. a kiskunfélegyházi, 5. a kunszentmiklósi járás, továbbá Kalocsa, Kiskunfélegyháza, valamint Kiskunhalas megyei város, végül Baja, Kecskemét és Pécs thj. város), *székhelye: Pécs.*

V. *Szegedi tűzrendészeti kerület* (Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék, Csanád, Arad és Torontál k. e. e. vármegyék, továbbá Hódmezővásárhely és Szeged thj. város), *székhelye: Szeged.*

VI. *Debreceni tűzrendészeti kerület*: (Bihar, Hajdu vármegyék, Szabolcs és Ung, valamint Szatmár, Ugocsa és Bereg k. e. e. vármegyék, továbbá Debrecen thj. város), *székhelye: Debrecen.*

VII. *Miskolci tűzrendészeti kerület*. (Abaúj-Torna, Heves, Zemplén vármegyék, Borsod, Gömör és Kishont k. e. e. vármegyék, továbbá Miskolc thj. város), *székhelye: Miskolc.*

(2) Egy-egy tűzrendészeti kerület élén a kerületi tűzrendészeti felügyelő áll. A budapesti tűzrendészeti kerület felügyelője a székesfehérvári hivatásos tűzoltóságának főparancsnoka. A kerületi tűzrendészeti felügyelőket az országos tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után — öt évi időtartamra — a belügyminiszter nevezi ki. Erre a tisztségre kinevezett vármegyei vagy városi tisztviselő ezt a megbízatást elfogadni köteles.

(T. 5. §. (2), (4) és (5) bek.) Ugyanaz a kerületi tűzrendészeti felügyelő több tűzrendészeti kerület élére is kinevezhető. A feladatának ellátásában huzamosabb ideig (pl. betegség miatt) akadályozott kerületi tűzrendészeti felügyelő helyettesítéséről a belügyminiszter — az országos tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után — intézkedik.

(3) Kerületi tűzrendészeti felügyelővé csak az nevezhető ki, aki a 27. §. (2) bekezdésben megállapított feltételeknek megfelel.

(4) A kerületi tűzrendészeti felügyelő körbélyegzője: az ország címere, e felett félkörben Kerületi Tűzrendészeti Felügyelő felírás, a címerpajzs alatt pedig a tűzrendészeti kerület székhelyének neve.

(5) A kerületi tűzrendészeti felügyelő a kerülete területén működő vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőktől, valamint a területén levő törvényhatósági jogú városok tűzoltófőparancsnokaitól és megyei városok tűzoltóparancsnokaitól jelentést kívánhat és nekik utasítást adhat; ezek a kapott utasítást teljesíteni kötelesek.

(6) A kerületi tűzrendészeti felügyelő kerülete területén.

a) a tűzrendészetet s a tűzoltóságokra vonatkozó jogszabályok végrehajtását ellenőrzi s az észlelt hiányokat — a megszüntetésük céljából szükséges intézkedések megtétele végett — az illetékes hatósággal közli;

b) a tűzoltóságoknak az idevonatkozó utasítások értelmében való egységes kiképzését biztosítja;

c) kerületi és törvényhatósági továbbképző tűzoltótanfolyam tartásáról gondoskodik; azokon a felügyelő, illetőleg parancsnok tennivalóit ellátja, a tanfolyam költségelőirányzatát és elszámolását elkészíti s az esetleges pénzmaradványt gyümölcsözően elhelyezi; a tanfolyam eredményéről az országos tűzrendészeti felügyelőnek jelentést tesz;

d) a törvényhatósági tűzoltótanfolyamok tananyagát és azok előadóit kijelöli;

e) évenként más-más városban kerületi tűzoltó-verseny rendezéséről gondoskodik;

f) a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők működését évenként legalább egy-

szer ellenőrzi s ha valamelyiknek működése ellen ismételtén alapos kifogás merülne fel, annak felmentése iránt az illetékes főispánnak javaslatot tesz és ezt egyidejűen az országos tűzrendészeti felügyelőnek is bejelenti;

g) útitervét jóváhagyásra az országos tűzrendészeti felügyelőnek bemutatja; a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők útitervét megállapítja akként, hogy a vármegyei felügyelő által is vizsgált községekben a felügyeleti vizsgálatot egyszerre tartásák;

h) a tűzrendészeti felügyelőket időnkint megbeszélésre hívja össze;

i) működése területén a törvényhatóság első tisztviselője, a törvényhatósági bizottság, a kisgyűlés és a közigazgatási bizottság határozata ellen, annak tűzrendészeti vonatkozásaiban fellebbezéssel élhet (T. 7. §.);

j) a törvényhatósági tűzrendészeti felügyelőt fellebbezési jogának (T. 7. §.) gyakorlására vagy a beadott fellebbezés visszavonására utasíthatja;

k) a működő tűzoltóságokról a községek (városok) betűrendjében a tűzoltóság fajtáját, tisztikarának és legénységének számát feltüntető kartoték-nyilvántartást vezet;

l) a törvényhatósági tűzoltószövetségek működését figyelemmel kíséri és előmozdítja;

m) hatóságoknak — megkeresésükre — tűzrendészeti ügyekben szakvéleményt ad;

n) ellenőrzéseiről és kiszállásairól rendszeres működési naplót vezet;

o) a tűzrendészeti viszonyokról és a tűzoltóságok működéséről — a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők, valamint a törvényhatósági jogú város hivatásos tűzoltósága főparancsnokának és a megyei város hivatásos tűzoltósága parancsnokának jelentése alapján — évenként, szükség esetén gyakrabban is, az országos tűzrendészeti felügyelőnek jelentést tesz.

Törvényhatósági jogú és megyei város tűzrendészeti felügyellete.

30. §. (1) A vármegye tűzrendészeti felügyeleti szerve a vármegyei tűzrendészeti felügyelő. Törvényhatósági jogú városban a tűzrendészeti felügyeletet a hivatásos tűzoltóság főparancsnoka, megyei városban a hi-

vatásos tűzoltóság parancsnoka látja el. (T. 5. §. (3) bek.)

(2) Vármegyei tűzrendészeti felügyelői tisztségre a jövőben csak vármegyei vagy városi tisztviselőt lehet kinevezni, aki ezt a megbízást elfogadni köteles. (T. 5. §. (4) bek.)

(3) A vármegyei tűzrendészeti felügyelőt — az országos tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után — a főispán visszavonásig terjedő időre nevezi ki. Ha azonban a vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek vármegyei vagy városi tisztviselői tényleges szolgálata bármely okból megszűnik, ezzel egyidejűleg tűzrendészeti felügyelői megbízatása is véget ér. (T. 5. §. (4) és (5) bek.)

(4) Törvényhatósági jogú város hivatásos tűzoltófőparancsnokát, illetőleg megyei város hivatásos tűzoltóparancsnokát a város tűzrendészeti felügyelői tennivalóinak ellátásával külön nem kell megbízni. Olyan városokban, ahol nincs hivatásos tűzoltófőparancsnok, illetőleg parancsnok, ennek az állásnak betöltéséig a tűzrendészeti felügyelői tennivalók ellátásával erre alkalmas — lehetőleg a rangban legidősebb — hivatásos tűzoltótisztet vagy egyik járási tűzrendészeti felügyelőt kell megbízni.

(5) Vármegyei tűzrendészeti felügyelővé a jelen rendelet hatálybalépése után csak az a vármegyei vagy városi tisztviselő nevezhető ki, aki főiskolát végzett és a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon tűzoltótiszt oklevelet szerzett.

(6) Ha a vármegyei tűzrendészeti felügyelő tennivalóinak ellátásában bármely okból huzamosabb ideig akadályozva van, helyettesítéséről — az országos tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után — a főispán gondoskodik.

(7) A vármegyei tűzrendészeti felügyelő körbélyegzője: az ország címere; e felett félkörben a vármegye neve után „tűzrendészeti felügyelője” felírás, a címerpajzs alatt a vármegye székhelyének neve (pl.: Heves vármegye tűzrendészeti felügyelője, Eger.) A tűzoltófőparancsnok és tűzoltóparancsnok annak a hivatásos tűzoltóságnak körbélyegzőjét használja, amelynek élén áll.

(8) A vármegyei tűzrendészeti felügyelő.

a) az alispán tűzrendészeti szakközege;

b) a vármegye területén a tűzrendészetre és a tűzoltóságokra vonatkozó jogszabályok végrehajtását, továbbá a tűzrendészeti viszonyokat és a tűzoltóságok kiképzését, valamint működését mennyél gyakrabban, de évenként legalább 30 külső szolgálati napon ellenőrzi s a tapasztalt hiányok megszüntetése céljából az alispánnak jelentést tesz;

c) útíttervét a kerületi tűzrendészeti felügyelőnek jóváhagyás végett bemutatja;

d) a területén működő tűzoltóságokról — fajtaik szerint — községenként (városokint) betűrendben csoportosított nyilvántartást vezet;

e) a tűzoltóságok egységes kiképzését irányítja;

f) a vármegye területén törvényhatósági tűzoltótanfolyam tartásáról gondoskodik és a tanfolyam előadóinak kijelölése iránt a kerületi tűzrendészeti felügyelőnek javaslatot tesz;

g) vármegyei és járási tűzoltóversenyeknek az egységes versenyszabályzat értelmében tartásáról gondoskodik;

h) a megyei városok, valamint a nagy- és kisközségek részéről beszerzett tűzoltószerek és tűzoltófelszerelés átvételénél közreműködik;

i) a működése területén levő gyárakat, ipartelepeket, más üzemeket és nyilvános előadás tartására szolgáló helyiségeket községenként betűrendben nyilvántartja;

j) ellenőrzéseiről és kiszállásairól rendszeres működési naplót vezet;

k) a járási tűzrendészeti felügyelők, továbbá a megyei városok hivatásos tűzoltósága parancsnokainak a tűzrendészeti felügyelet körében végzett működését ellenőrzi s a feladatát hanyagul teljesítő járási tűzrendészeti felügyelő felmentése, valamint helyette másnak kinevezése iránt a főispánnak — a kerületi tűzrendészeti felügyelő útján — előterjesztést tesz;

l) a járási tűzrendészeti felügyelőket és a megyei városok hivatásos tűzoltóságának parancsnokait időnkint értekezletre hívja össze;

m) működése területén az elsőfokú tűzrendészeti hatóság határozata ellen, annak tűzrendészeti vonatkozásaiban, fellebbezést nyújthat be (T. 7. §.);

n) a vármegye tűzrendészeti viszonyairól és a tűzoltóságok működéséről — a járási tűzrendészeti felügyelők, valamint a megyei városok hivatásos tűzoltósága parancsnokainak jelentése alapján — az alispánnak és a kerületi tűzrendészeti felügyelőnek jelentést tesz;

o) működése területén az országos és kerületi tűzrendészeti felügyelő vizsgálatain részt vesz.

(9) Törvényhatósági jogú város hivatásos tűzoltóságának főparancsnoka és megyei város hivatásos tűzoltóságának parancsnoka a polgármester tűzrendészeti szakközege. A tűzrendészeti felügyelet körébe vágó működése tekintetében — értelemszerűen — a (8) bekezdésben foglaltak az irányadók.

Járási tűzrendészeti felügyelők.

31. §. (1) A járás tűzrendészeti felügyeleti szerve a járási tűzrendészeti felügyelő. Járási tűzrendészeti felügyelői tisztségre csak vármegyei vagy városi tisztviselőt lehet kinevezni, aki ezt a megbízást elfogadni köteles. (T. 5. §. (3) és (4) bek.)

(2) A járási tűzrendészeti felügyelőt — az országos tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után — a főispán visszavonásig terjedő időre nevezi ki. Ha azonban a járási tűzrendészeti felügyelőnek vármegyei vagy városi tisztviselői tényleges szolgálata bármely okból megszűnik, ezzel egyidejűleg tűzrendészeti felügyelői megbízatása is véget ér. (T. 5. §. (4) és (5) bek.)

(3) Járási tűzrendészeti felügyelővé csak az a vármegyei vagy városi tisztviselő nevezhető ki, aki főiskolai végzettségén felül a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam keretében tartott járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam sikeres elvégzését is igazolja.

(4) A tennivalóinak ellátásában huzamosabb ideig akadályozott járási tűzrendészeti felügyelő helyettesítéséről a főispán — a kerületi tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után — intézkedik.

(5) A járási tűzrendészeti felügyelő körbélyegzője: az ország címere; e felett ..... vármegye ..... járás tűzrendészeti felügyelője felírás, a címerpajzs alatt pedig a járás székhelyének neve.

(6) A járási tűzrendészeti felügyelő az or-

szágos, a kerületi és a vármegyei tűzrendészeti felügyelőtől kapott utasításoknak eleget tenni köteles.

(7) A járási tűzrendészeti felügyelő

a) a főszolgabíró tűzrendészeti szakközvege;

b) működése területén ellenőrzi a tűzrendészetre és a tűzoltóságokra vonatkozó jogszabályok végrehajtását, megvizsgálja a tűzoltóságok ügyvitelét, pénzkezelését és fegyelmezettségét, megállapítja, hogy a parancsnoki, illetőleg tisztii és altisztii állásokat az idevonatkozó rendelkezések értelmében töltötték-e be; a község felvette-e költségvetésében a tűzrendészeti kiadásokra szükséges összegeket és miképpen tett eleget a tűzoltóság megszervezésére vonatkozó rendelkezéseknek; a tűzoltóság megkapja-e a hatóságok támogatását és nincs-e akadálya a tűzoltóság működésének; a tűzoltóság létszáma megfelel-e a követelményeknek; a tűzoltók baleset ellen biztosítva vannak-e;

c) a járás területén működő tűzoltóságok egységes kiképzését biztosítja; ellenőrzi, hogy a tűzoltók egyenruhája és egyéni felszerelése szabályszerű-e; megtekinti a tűzoltók gyakorlatát, a csapattal jelképes tüztámadást is végeztet; megállapítja, hogy a tűzoltóságok elméletileg és gyakorlatilag kellőképpen kiképzettek-e; a kötelező elméleti előadásokat és gyakorlatokat milyen eredménnyel tartották meg;

d) nagy- és kisközségek tűzoltószertárát, tűzoltószereit és tűzoltófelszerelését, továbbá mentőszereit és az őrszobát évente legalább egyszer megvizsgálja, a tűzoltószereket műszerekkel kipróbálja, megállapítja, hogy megvannak-e azok a tűzoltószerek és felszerelések, amelyeket a nagy- és kisközségek a 138. §. értelmében beszerezni kötelesek;

e) különös figyelmet fordít a házak építési módjára, a nyilvános előadások tartására szolgáló helyiségek tűzbiztonságára, a tűzoltói készenlét és éjjeli őr szolgálat ellenőrzésére, a kémények separtetésére, az előfogat szolgáltatási kötelezettség teljesítésére, a tűzjelzés helyi megoldására; a vízkészlet biztosítására, az ipartelepek, más üzemek, raktárak, lakóházak és más helyiségek tűzbiztonságára, a mezőgazdasági

terményeknek belső területre behordására, ott cséplésére és tartására;

f) ha tűzrendészeti szempontból hiányt tapasztal, annak megszüntetése végett a főszolgabírónak késedelem nélkül javaslatot tesz;

g) új tűzoltószerek és tűzoltó-eszköz szállítására beérkezett ajánlatok elbírálásánál közreműködik;

h) tűzoltószerek és eszközök javítása, illetőleg átalakítása tekintetében szakvéleményt ad;

i) a b) és e) pontban említett ellenőrzéshez, illetőleg vizsgálathoz a kéményseprőmestert kirendelheti, aki a járási tűzrendészeti felügyelő ily irányú felhívásának eleget tenni köteles;

j) utitervét jóváhagyás végett a vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek előzetesen beterjeszti, kiszállásait a főszolgabíró kiszállásával lehetőleg egyidejűleg tartja meg, kiszállásairól rendszeres működési naplót vezet;

k) a tűzrendészeti vizsgálatról az országos tűzrendészeti felügyelő által megállapított minta szerint felvett jegyzőkönyvet a községi előljárással és a tűzoltóparancsnokkal aláírattja, a község pecsétjével ellátatja és aláírja; a tűzoltóságokról, a tűzoltótisztekről és nagyobb tűzoltószerekről a megállapított nyomtatványon nyilvántartást vezet;

l) az országos, kerületi és a vármegyei tűzrendészeti felügyelő által járása területén tartott kiszállásokon résztvesz;

m) tűzvész esetére a szomszédos községek egymásközötti segélynyújtásának módzatait kidolgozza és jóváhagyás végett — a főszolgabíró útján — a törvényhatóság első tisztviselőjének bemutatja (25. §.);

n) a törvényhatósági tűzoltó szövetség közgyűlésén, választmányi ülésén és a vármegyei tűzoltóversenyeken részt vesz;

o) gondoskodik arról, hogy a járás területén működő tűzoltóságok két évente legalább egyszer tűzoltóversenyt tartsanak;

p) tűzrendészeti ügyben tett minden előterjesztését másolatban — tudomás végett — a vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek megküldi;

r) a járás tűzrendészeti viszonyairól és a tűzoltóságok működéséről, ideértve a b)–d) pontokban foglaltakat is, a vármegyei tűz-

rendészeti felügyelőnek évenként jelentést tesz;

s) a községekben előfordult nagyobb tüzesetek tűzvizsgálatain résztvesz.

(8) A járási tűzrendészeti felügyelőnek vizsgálatai alkalmával egyenruhát kell viselnie.

A tűzrendészeti hatóságok ellenőrzései.

32. §. (1) Az első- és másodfokú tűzrendészeti hatóságok a tűzrendészeti viszonyokat ellenőrizni s az észlelt hiányok megszüntetése iránt a szükséges intézkedéseket megtenni kötelesek.

(2) Városokban a tűzrendészeti hatóság, községekben a községi előljáróság köteles évenként legalább egyszer — lehetőleg a közegészségügyi vizsgálatnál egyszerre — a helyi tűzrendészeti szakértő bevonásával általános tűzrendészeti vizsgálatot tartani, amelyen felhívásra a kerületi kéményseprőmesternak is meg kell jelennie. Ez a vizsgálat a város (község) területén fekvő valamennyi lakóházra, középületre, nyilvános előadások tartására szolgáló helyiségre, gyárra, ipartelepére, más üzemre és nagyobb gazdaságra kiterjed. A tűzrendészeti vizsgálat vezetője az észlelt hiányok megszüntetése iránt — a szakértő meghallgatása után — intézkedik.

(3) A községi előljáróság évenként április és szeptember hónap elején külön köteles meggyőződni a tűzoltószerek és eszközök használhatóságáról. Az esetleg észlelt hiányok pótlásáról oly módon kell gondoskodni, hogy a tűzoltószerek és eszközök mindenkor teljesen használható állapotban legyenek.

III. Fejezet.

A tűzoltóság tagjainak kiképzése.

A) A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam.

A tanfolyamról általában.

33. §. (1) A tanfolyam címe: Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam, székhelye: Budapest, körpecsétje: a magyar állam címere a tanfolyam címét és székhelyét is magában foglaló körirattal.

(2) A tanfolyam célja, hogy hallgatóit rendszeres elméleti és gyakorlati tanítás útján a tűzrendészettel és az azzal kapcsolatos közigazgatási, közrendészeti, légvédelmi és

műszaki kérdésekkel, valamint a tűzoltással megismertesse.

(3) A tanfolyamot a belügyminiszter a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség és az érdekelt vidéki törvényhatósági jogú városok közreműködésével Budapest székesfőváros útján rendezi. A tanfolyam rendezéséről az érdekelt törvényhatósági jogú városok polgármesterét legalább három hónappal a tanfolyam kezdete előtt értesíteni kell. A jelen rendelet hatálybalépése előtt a 254.300/1928. B. M. sz. rendelet alapján szerzett tűzoltótiszt oklevélnek a 46. §. értelmében kiadott tűzoltótiszt oklevéllel egyenlő képesítő ereje van.

(4) A tanfolyamot a 34—45. §-okban megállapított módon kell megtartani. A tanfolyam időtartama hét hónap. A hallgatók gyakorlati kiképzésben részint Budapesten, részint a tanfolyam parancsnoka által arra alkalmasnak talált vidéki városokban részesülnek.

(5) A tanfolyam fenntartásához szükséges költségeket elsősorban a hallgatók által fizetett díjakból kell fedezni.

Felügyelet.

34. §. (1) A tanfolyam a m. kir. belügyminiszter fennhatósága alatt áll, aki a felügyeletet megbízottja útján gyakorolja.

(2) A felügyelő irányítja a tanfolyamot, ellenőrzi, hogy a tanfolyam előadói pontosan végzik-e tennivalóikat, elnököl a felvételi bizottság ülésén és a képesítő vizsgákon. A felügyelő rendelkezéseit a tanfolyam tisztikara s hallgatói teljesíteni kötelesek.

(3) A belügyminiszter a tanfolyam számadásait és pénzkezelését a tanfolyam költségére kiküldött szakembereivel bármikor megvizsgáltathatja.

A tanfolyam parancsnoka és tiszti személyzete.

35. §. (1) A tanfolyam parancsnoka az országos tűzrendészeti felügyelő. A tanfolyam vezetését, továbbá az oktatást és az azzal kapcsolatos tennivalókat a tanfolyam parancsnoka és előadói látják el. A tanfolyam tisztikara a parancsnokból, előadók-ból, gazdasági előadóból és jegyzőből áll. Az előadókat az országos tűzrendészeti felügyelő javaslatára a belügyminiszter nevezi ki.

Egy vagy több előadót szükség esetén a honvédelmi miniszter küld ki.

(2) A kinevezés három évre szól, de a kinevezett időközben is felmenthető. A kinevezettek a három év eltelte után újból kinevezhetők.

(3) A tisztikar tagjai munkadíjban csak a tanfolyam ideje alatt teljesített munka arányában részesülnek.

(4) A felvételi díjat, a tandíjat és vizsgadíjat, valamint a tanfolyam felügyelőjének, parancsnokának és tisztikarának munkadíját, továbbá azt, hogy a felsorolt díjak közül melyeket kell előre fizetni, a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően állapítja meg.

A parancsnok tennivalói.

36. §. A parancsnok

a) vezeti a tanfolyamot és képviseli azt a hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben;

b) meghirdeti, megnyitja és bezárja a tanfolyamot;

c) elnököl az előadói értekezleteken; ezeken szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt;

d) a tanfolyam felett közvetlen ellenőrzést gyakorol;

e) az előadók javaslatára a hallgatóknak a tanfolyamról való kizárása iránt előterjesztést tesz a belügyminiszterhez;

f) összeállítja és a belügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjeszti a tanfolyam költségelőirányzatát;

g) a jóváhagyott költségelőirányzat keretében utalványozza a kiadásokat;

h) ellenőrzi a pénztár kezelését, amelyért a pénztárossal egyetemlegesen felelős;

i) minden egyes tanfolyam befejeztével a számadásokat, a kiadásokat igazoló okmányokkal együtt, jelentés kíséretében felterjeszti a belügyminiszterhez;

j) a tanfolyam meghirdetésétől annak befejezéséig rendszeresen hivatalos órát tart, amelyet a tanfolyam hirdetőtábláján közhírré kell tenni;

k) a tanfolyam meghirdetéséről, megnyitásátáról, bezárásáról és általában a tanfolyammal kapcsolatos fontosabb mozzanatokról a belügyminiszterhez (szükség esetén a honvédelmi miniszterhez is) jelentést

tesz.

Az előadók tennivalói.

37. §. Az előadók kötelessége előadásaik tárgyáról részletes tervezetet készíteni és azt a parancsnoknak bemutatni, a tantervben foglalt előadásokat megtartani, az előadói értekezleteken megjelenni és a vizsgákon — kijelölés alapján — vizsgabizottsági tagként résztvenni. Akadályoztatásuk esetén késedelem nélkül kötelesek a parancsnokot értesíteni, hogy ez helyettesítésük iránt intézkedhessék.

A gazdasági előadó tennivalói.

38. §. (1) A gazdasági előadó kezeli a pénztárt, összeállítja és a belügyminiszterhez a parancsnok útján felterjeszti a tanfolyam költségelőirányzatát, vezeti a leltárt. Ellennyugta ellenében elfogadja a befizetéseket, szabályszerű utalványozás alapján nyugta ellenében teljesíti a készpénzfizetéseket, vezeti a parancsnok által hitelesített pénztári naplót és ezen az alapon elkészíti a számadásokat. A számadásokat a tanfolyam befejeztével lezárja és ezeket mellékletekkel, valamint a leltár egy másolati példányával együtt a parancsnok útján a belügyminiszterhez felterjeszti.

(2) A bevételeket és kiadásokat időrendi sorrendben, a befizető vagy pénzfelvevő nevének és a bevétel, illetőleg a kiadás tárgyának feltüntetésével kell bevezetni a számadásba. Ugyancsak a gazdasági előadó kötelessége a beérkezett kérvényeket a beérkezés sorrendjében pontosan iktatni, kezelni, valamint azokat a személyi okmányokkal együtt megőrizni.

(3) A gazdasági előadó a tanfolyamra felvett és a vizsgára jelentkezett hallgatókról két példányban anyakönyvet készít; az egyiket a tanfolyam irattárában kell megőrizni, a másikat a tanfolyam befejezése után a hallgatók képesítésének feltüntetésével a belügyminiszterhez kell felterjeszteni. Ugyancsak a gazdasági előadó feladata a következő tanfolyamra előjegyzett hallgatók előjegyzési könyvének vezetése is.

(4) A gazdasági előadó a hallgatók személyi adatait tartalmazó törzskönyvet vezet. Résztvesz az előadói kar értekezletein, de azokon szavazati joga csak akkor van, ha egyszerűsített előadó is.

(5) Általában a gazdasági előadó végzi

mindazokat az írásbeli tennivalókat, amelyek a tanfolyammal kapcsolatban felmerülnek; a tanfolyam iratait kezeli és megőrzi.

(6) A gazdasági előadónak a tanfolyam meghirdetésétől kezdve annak befejezéséig rendszerint minden nap a tanfolyam helyiségében a parancsnok által megállapított időben hivatalos órát kell tartania. Ha tennivalóinak ellátásában akadályozva lenne, ezt a parancsnoknak kellő időben bejelenteni köteles, aki helyettesítéséről gondoskodik.

A tanfolyam meghirdetése.

39. §. (1) Minden egyes tanfolyam tartását a belügyminiszter engedélyezi.

(2) Az engedély alapján a parancsnok a tanfolyam megtartásáról szóló hirdetményt a „Budapesti Közlöny”-ben, a „Belügyi Közlöny”-ben és a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hivatalos lapjában közzéteszi.

(3) A tanfolyamra jelentkezésre legalább hat heti időt kell adni.

Jelentkezés a tanfolyamra.

40. §. (1) A tanfolyamra a felvételi írásban kell kérni és a kérvényt, a felvételi díj egyidejű lefizetése mellett, a tanfolyam parancsnokánál kell benyújtani.

(2) A szabályszerűen bélyegzett kérvényhez mellékelni kell a folyamodó

a) születési anyakönyvi kivonatát;

b) főiskolai vagy legalább érettségi, avagy ezzel egyenlő iskolai végzettségét igazoló bizonyítványt;

c) katonai szolgálatát és esetleges légvédelmi kiképzettségét igazoló okmányát;

d) magyar állampolgárságát igazoló okmányát;

e) testi épségét igazoló hatósági orvosi bizonyítványt;

f) feddhetetlen előéletét és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványt; közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja;

g) a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam sikeres elvégzését igazoló bizonyítványt.

(3) Külföldi honost csak rendkívüli hallgatóként a belügyminiszter engedélyével —

és a honvédelmi miniszter előzetes hozzájárulásával — szabad felvenni. Az ilyen rendkívüli hallgató csak látogatási bizonyítványt kaphat.

(4) Magyar honos rendkívüli hallgatóként a tanfolyamra nem vehető fel.

Felvétel a tanfolyamra.

41. §. (1) A hallgatók felvétele tárgyában az elnökkel együtt három tagból álló felvételi bizottság határoz. A bizottság elnöke a tanfolyam felügyelője vagy helyettese, egyik tagja a tanfolyam parancsnoka, a harmadik tagot pedig — három évi időtartamra — a belügyminiszter az előadók közül nevezi ki.

(2) A felvételi bizottság határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs.

(3) Egy tanfolyamra legfeljebb 30 hallgató vehető fel.

A tanfolyam tárgyai.

42. §. (1) A tanfolyam tananyaga felöleli a tűzrendészetre és tűzoltásra, a légvédelemre, valamint az ezekkel kapcsolatos tennivalókra vonatkozó ismereteket.

(2) A kiképzés elméleti és gyakorlati részből áll.

a) Elméleti rész.

I. Tűzrendészeti közigazgatás.

1. A közigazgatás szervezete. A tűzrendészet általában, annak jogrendszere, hatóságok, jogszabályok.

2. A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete, készenlét, szolgálat, szabályzatok, ügyintézés, iratok szerkesztése.

3. A tűzkárstatisztikai adatszolgáltatás rendszere, a tűzkár és tűzbiztosítási statisztika alapelemei.

II. Műszaki ismeretek.

4. Tűzbiztos építkezés, kémények, lángbiztosítás (impregnálás).

5. A vegytannak a tűzrendészettel kapcsolatos részei.

6. A fizikának a tűzrendészettel kapcsolatos részei, különösen mechanika, fénytán, hőtan, villamosság, hidrodinamika, statika, elektrotechnika, géptan.

III. Légi- és gáztámadás ellen védekezés.

7. Légi- és gáztámadás ismertetése s az ezzel kapcsolatos védekezés.

IV. Megelőző tűzrendészet.

8. A tűz keletkezésének okai, a nyomozás, a tűzveszélyes anyagok.

9. A megelőző tűzrendészet szabályai, azoknak különböző viszonyok között alkalmazása.

V. Szerek és felszerelések.

10. Szivattyúk, motorok, motoros fecskendők, gépjárművek szerkezete, működése, kipróbálása, átvétele.

11. Mászó- és mentőszerek, tömlők, azok átvétele.

12. Tűzoltóanyagok, vegyi és kézi tűzoltó eszközök, (pl. poroltó, gázoltó, haboltó, szénsavoltó).

13. Szerek gondozása, működési zavarok, szertár.

VI. Tűzoltói taktika.

14. Vizszerzés, vízvezeték.

15. Tűzjelzés és tűzjelzők, örködés, riasztó berendezések.

16. A tűzoltás módszerei (alkalmazott tűzoltói taktika).

VII. Segélynyújtás.

17. Segélynyújtás baleseteknél, műszaki mentés.

b) Gyakorlati rész.

1. Test- és rendgyakorlat.

2. Tűzoltószerek szerelése. Vezénylés.

3. Taktikai támadások és azok vezénylése.

4. Mentőgyakorlatok.

5. Lég- és gázvédelmi gyakorlatok.

6. Tűzoltószerek kipróbálása, újabb eszközök bemutatása.

7. Színházak, mozgófényképüzemek, tűzoltószergyárak, gyárak, telepek, más üzemek, vízművek, raktárak, garázsok, benzintárolók, filmraktárak, mentőállomások ismertetése és bemutatása.

8. Hivatásos tűzoltóságnál tűzoltói és gyakorlati szolgálat Budapesten és a vidéken.

Tandij és egyéb díjak.

43. §. (1) A belügyminiszternek a felvételi díjakra, a tandíjakra és a vizsgák díjaira vonatkozó rendelkezését (35. §. (4) bek.) a tanfolyam helyiségében ki kell függeszteni.

(2) Az előre fizetendő díjak fizetése alól felmentésnek helye nincs.

(3) A tanfolyamról kilépett vagy kizárt hallgatók a befizetett díjak visszafizetésére nem tarthatnak igényt.

(4) A személyi és dologi kiadásokra fel nem használt összeg hovatfordításáról a belügyminiszter dönt.

A hallgatók kötelességei.

44. §. (1) A hallgatók kötelesek a tanfolyam elméleti és gyakorlati előadásain egyenruhában pontosan megjelenni és a parancsnok, valamint az előadók utasításait pontosan követni.

(2) Az a hallgató, aki rendkívüli körülmények miatt valamely előadáson vagy gyakorlaton nem jelenhetik meg, elmaradását 48 óra alatt köteles a tanfolyam parancsnokánál elfogadhatóan igazolni. Betegséget csak a tanfolyam orvosának vagy hatósági orvosnak a bizonyítványával lehet igazolni.

(3) Az a hallgató, aki — bár igazoltan — 20 elméleti vagy 30 gyakorlati óránál több órát mulaszt, avagy igazolatlanul egy órát is elmulaszt, vizsgára nem bocsátható.

A záróvizsga.

45. §. (1) A tanfolyamot írásbeli, szóbeli és gyakorlati záróvizsga fejezi be.

(2) A parancsnok a vizsga idejéről a hallgatókat legalább nyolc nappal előbb értesíti. A vizsgáztatásról külön szabályzat rendelkezik.

(3) Záróvizsgára csak tanfolyamot végzett hallgatók bocsáthatók.

(4) A vizsgadíjat a vizsga napjáig kell a tanfolyam pénztárába befizetni.

(5) A vizgabizottság elnöke a tanfolyam felügyelője, tagjai: a tanfolyam parancsnoka, az előadók és az esetleg külön megbízott vizgabizottsági tagok, jegyzője a belügyminisztérium kijelölt tisztviselője. A vizgabizottság tagjait a tanfolyam felügyelője jelöli ki, illetőleg osztja be.

(6) A vizgabizottság a vizgázót „kitüntetéssel”, „egyhangulag” vagy „szótöbbséggel” képesítheti. Sikertelen vizsga esetén a bizottság az eredmény kihirdetésekor állapítja meg a vizsga megismétlésének legrövidebb határidejét, amely azonban a záró-

vizsgától számított három hónapnál rövidebb nem lehet. Javítóvizsgán a jelöltet csak azokból a tárgyakból kell vizsgáztatni, melyekből a záróvizsgán nem képesítettetett. Javítóvizsga megismétlésének nincs helye.

(7) Ha a bizottság a jelöltet a javítóvizsgán nem képesítené, újabb vizsgát csak a belügyminiszter engedélyével a sikertelen javítóvizsga napjától számított egy év múlva lehet tenni.

(8) A vizsga eredményét folyószámmal el látott, átfűzött és lepecsételt keménykötésű törzkönyvbe kell bevezetni.

(9) Az a hallgató, aki a vizsgán betegség vagy rajta kívül álló egyéb ok miatt nem jelenhetik meg, elmaradását köteles a vizsga előtt legalább 24 órával a tanfolyam parancsnokánál írásban bejelenteni. A parancsnok ebben az esetben a hallgató részére újabb vizsganapot tűz ki és erről a tanfolyam felügyelőjének jelentést tesz. Egyébként a vizsgáról elmaradásra a 44. §. (2) bekezdése megfelelően irányadó azzal a kiegészítéssel, hogy a parancsnok az igazoltan elmaradó részére is új vizsgát tűzhet ki és erről a tanfolyam felügyelőjének jelentést tesz.

(10) A javítóvizsga díja ugyanannyi, mint a záróvizsga díja.

Tűzoltótiszti oklevél.

46. §. (1) Tűzoltótiszti oklevél csak képesítő vizsga alapján adható ki.

(2) A vizsgabizottság által aláírt és a tanfolyam pecsétjével ellátott oklevél szövege a következő:

Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam.

.....szám.

TŰZOLTÓTISZTI OKLEVÉL.

Bélyeg.

A magyar királyi belügyminiszter úr ..... számú rendeletével kiküldött vizsgabizottság ..... urat, aki ..... községben, városban .....évi .....hó .....-n született, ...vallású, ... lakos és aki Budapesten az 193.. évi .....-tól 193.. évi .....ig tartott tűzoltótisztképző tanfolyamot elvégezte,

a tűzrendészetnek mind elméleti, mind gyakorlati részéből megvizsgálta és ..... tűzoltótisztté képesítette.

Erről nevezettnek ezt az aláírásunkkal és a magyar királyi belügyminiszter főfelügyelete alatt álló Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam pecsétjével ellátott oklevelet kiadtuk.

Budapesten, 193.. évi ..... hó .. napján.

P. H.

..... a tanfolyam felügyelője, a vizsgabizottság elnöke. .... országos tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam parancsnoka.

..... a vizsgabizottság tagjai.

..... a vizsgabizottság jegyzője.

Oklevélmásodlat kiállítása.

47. §. (1) Elvesztett vagy megsemmisült eredeti oklevél helyett másodlatot az oklevél tulajdonosának kérelmére, személyazonosságának megállapítása és az oklevél elvesztésének valószínűsítése után, a vizsgálati jegyzőkönyvek és egyéb vizsgálati iratok alapján, a tanfolyam parancsnoka állít ki.

(2) A másodlat kiállításáért öt (5) pengőt és a bélyeg költségét kell fizetni. A kiadott másodlatokról külön nyilvántartást kell vezetni.

(3) A másodlatokat a tanfolyam parancsnokához intézett bélyeges kérvényben kell kérni, amelyben meg kell jelölni az eredeti oklevél kiállításának pontos idejét.

(4) Ha a tanfolyam megszűnnék, a tanfolyam egész irattárát a belügyminiszterhez kell felterjeszteni. Ebben az esetben a másodlatokat is a belügyminiszter állítja ki.

B) Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam.

48. §. (1) A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyammal lehetőleg egyide-

jüleg járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam is működik. E tanfolyam időtartama két hónap.

(2) A tanfolyam szervezetére a 34—40. §-okban, 41. §. (1)—(2) bekezdésében, továbbá a 43—45. és 47. §-okban foglalt rendelkezések az irányadók.

(3) Egy tanfolyamra legfeljebb 50 haligató vehető fel.

(4) A tanfolyam tárgyai a következők:

a) Elméleti rész.

I. Tűzrendészeti közigazgatás.

1. A járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartásuk általában.

2. A közigazgatás szervezete (egyes hatóságok és tisztviselők ügyköre, főként a tűzrendészettel, az ipari és építésrendészettel kapcsolatban.)

3. A tűzrendészeti törvény és rendeletek. A tűzrendészeti közigazgatás országos szervezete, a tűzrendészeti jog alkalmazása.

4. A tűzoltóparancsnok büntetőjogi felelősége.

5. Ügyvitel, irodai tennivalók, iratok szerkesztése.

II. Eljárások, szemlék.

6. Helyszíni szemlék és tűzrendészeti vizsgálatok.

7. Telepengedélyezési eljárás.

8. Ipartelepek helyszíni vizsgálata.

III. Szervezés.

9. Tűzoltótestületek alakítása, működése (alapszabályok, szolgálati szabályzat, irodai ügykezelés), a tűzoltótestületek viszonya a közigazgatási hatóságokhoz és a tűzrendészeti felügyelőkhez.

10. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség szabályzatai.

11. Versenyek rendezése, szabályzata.

12. Tűzoltó-gyakorlatok anyagának csoportosítása, tűzoltó-gyakorlatok vezénylése.

13. Bemutató gyakorlatok előkészítése.

IV. Műszaki ismeretek.

14. Szertár kellékei. Szerek gondozása. fecskendők és egyéb szerck kipróbálása.

15. Motorfecskendők ismertetése, működése, zavarai.

16. Villamosság (gyakorlatilag).

17. Tűzbiztos építkezés kellékei, a kémények tűzrendészetével együtt.

18. Vegytani alapfogalmak.

V. Légi- és gáztámadás ellen védekezés.

19. Légi- és gáztámadás ismertetése s az ezzel kapcsolatos védekezés elméletileg és gyakorlatilag.

VI. Megelőző tűzrendészet.

20. Mezőgazdasági termények tűzrendészete.

21. Ipartelep tűzbiztonsága.

22. Kéményseprő ipar.

23. Mozdófényképüzemek és nyilvános előadások tartására szolgáló helyiségek tűzbiztonsága és megvizsgálása.

24. Színház, sátorcirkusz, iskolai előadás, bál, búcsú tűzrendészete.

VII. Tűzoltói taktika.

25. Vizszerzés és helyismeret.

26. Tűzjelzés.

27. Taktikai kiképzés irányítása, községek együttműködése, kölcsönös segélynyújtás.

b) Gyakorlati rész.

1. Test- és rendgyakorlat.

2. Tűzoltószerkek szerelése. Vezénylés.

3. Taktikai támadások és azok vezénylése.

4. Mentőgyakorlatok.

5. Tűzoltószerkek kipróbálása, újabb eszközök bemutatása.

Bizonyítvány kiadása.

49. §. (1) A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam pecsétjével ellátott bizonyítványt kapnak.

(2) A bizonyítvány szövege a következő:

Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam.

.....szám.

BIZONYÍTVÁNY.

Bélyeg helye.

A magyar királyi belügyminiszter úr ... sz. rendeletével kiküldött vizsgabizottság ..... urat, aki .....

községben, városban ....évi .....hó
 ....n született, ...vallású, ...
 lakos és aki a Budapesten 193.. évi .....
 .....-tól 193.. évi .....ig tartott
 járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamot
 elvégezte, a tűzrendészetnek mind elméleti,
 mind gyakorlati részéből megvizsgálta és a
 járási tűzrendészeti felügyelet ellátására
 ..... képesítette.

Budapesten, 193.. évi .....hó
 .... napján.

P. H.

.....
 a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam felügyelője, a vizsgabizottság elnöke.
 ..... országos tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam parancsnoka.

.....
 a vizsgabizottság tagjai.

.....
 a vizsgabizottság jegyzője.

(3) Elvesztett vagy megsemmisült eredeti bizonyítvány helyett másodlat kiadására a 47. §. megfelelően irányadó.

C) Kerületi tűzoltótanfolyamok.

50. §. (1) Az önkénres, köteles és magántűzoltóságok szakképzettségének emelése céljából kerületi tűzoltótanfolyamot kell tartani.

(2) Kerületi tűzoltótanfolyamot csak a belügyminiszter engedélyével és kizárólag annak a tűzrendészeti kerületnek a székhelyén lehet tartani, ahol annak személyi és tárgyi előfeltételei megvannak.

(3) A kerületi tűzoltótanfolyam neve ez a megjelölés, kiegészítve a tűzrendészeti kerület székhelyének a nevével, ahol a tanfolyamot tartják. (Pl. Kerületi tűzoltótanfolyam, Debrecen.)

(4) A tanfolyam legalább három hétig tart legalább 130 előadási órával.

(5) A tanfolyam parancsnoka a tanfolyam székhelyén illetékes kerületi tűzrendészeti felügyelő, a felügyeletet az országos tűzrendészeti felügyelő gyakorolja.

(6) A tanfolyamok előadóit a hivatásos

és okleveles tűzoltótisztek, tűzrendészeti felügyelők és hosszú gyakorlattal rendelkező önkéntes tűzoltótisztek közül a tanfolyam székhelyén illetékes kerületi tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után az országos tűzrendészeti felügyelő jelöli ki. A légvédelmi rész oktatására a honvédelmi miniszteri jelöli ki az előadókat.

(7) A tanfolyamra az a magyar állampolgár vehető fel, aki

a) huszonkettedik életévét betöltötte, negyvenkettedik életévét azonban még nem haladta túl;

b) testileg alkalmas és az előadások megértéséhez kellő szellemi képessége van;

c) feddhetetlen előéletű s nemzeti szempontból teljesen megbízható.

(8) A kerületi tűzoltótanfolyamra elsősorban a községek, vállalatok, uradalmak és intézmények által kiküldöttöket, azután a fennmaradó helyekre az alkalmas önként jelentkezőket kell felvenni. Egy tanfolyamra ötvennél több hallgató nem vehető fel.

(9) A tanfolyamon résztvétellel kapcsolatos díjakat az országos tűzrendészeti felügyelő előterjesztése alapján a belügyminiszter állapítja meg.

(10) A tanfolyam előadóira és hallgatóira nézve a 34—41., továbbá a 44. §-ban megállapított rendelkezések az irányadók.

(11) Az engedélyezett tanfolyamot — az érdekelt törvényhatóságok és a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hivatalos lapjában — a tanfolyam parancsnoka hirdeti meg. A jelentkezésre legalább 14 napi határidőt kell kitűzni és közölni kell azt is, hogy a tanfolyamot csak akkor tartják meg, ha arra legalább 25 hallgató jelentkezik.

(12) A tanfolyamra felvételt a kerületi tűzoltó tanfolyam parancsnokától írásban kell kérni. A kérvényhez csatolni kell a jelentkező

a) születési anyakönyvi kivonatát;

b) hatósági erkölcsi bizonyítványát;

c) hatósági orvosi bizonyítványát;

d) legmagasabb iskolai végzettséget igazoló bizonyítványát;

e) katonai szolgálatát és esetleges légvédelmi kiképzését igazoló okmányokat.

(13) Az a)–c) alatti okmányokat kizá-

rőan erre a tanfolyamra díjmentesen kell kiállítani.

(14) A tanfolyamra való felvétel kérdésében a tanfolyam parancsnoka végérvényesen határoz.

A kerületi tűzoltótanfolyam tanterve.

51. §. A kerületi tűzoltótanfolyam tárgyai a következők:

a) Elméleti rész.

1. Tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügyvitele;
2. a fecskendő és tartozékai, ezek gondozása, kipróbálása, működési zavarai;
3. a motorfecskendő, ennek gondozása és működési zavarai;
4. mászó-, mentő-, védő-, bontó- és világító eszközök, kézi és vegyi tűzoltókészülékek, egyéb segédeszközök;
5. vízszerezés;
6. tűzjelzés;
7. építkezés elemei, tűzoltószertár;
8. tűzoltói taktika;
9. légi- és gáztámadás ellen védekezés;
10. megelőző tűzrendészet;
11. első segélynyújtás;
12. tűzrendészeti törvény és rendelet, tűzrendészeti közigazgatás;
13. villamosság tűzoltói vonatkozásban;
14. hazafias és vallás erkölcsi előadás.

b) Gyakorlati rész.

1. Rendgyakorlatok;
2. tömlőfektetés;
3. fecskendő-, motorfecskendő- és vízvezeték szerelés;
4. mászó- és mentőgyakorlatok;
5. támadási gyakorlatok és vezénylés;
6. légi és gáztámadás ellen védekezés;
7. tűzpróbák;
8. verseny- és bemutató gyakorlatok;
9. gyár- és ipartelep vizsgálatok.

A tanfolyam záróvizsgálata és bizonyítványa.

52. §. (1) A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A vizsgabizottság elnöke a tanfolyam felügyelője, tagjai: a kerületi tanfolyam parancsnoka és előadói.

(2) A záróvizsga elméleti és gyakorlati részből áll.

(3) A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a kerületi tanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak. A bizonyítvány szövege a következő:

.....i kerületi tűzoltótanfolyam.
.....szám.

BIZONYÍTVÁNY.

Bélyeg.

Alulírott vizsgabizottság ezennel igazolja, hogy ..... úr, aki ..... községben, városban ..... évi ..... hó ..... napján született, ... vallású, ... lakos, a ..... városban az 193.. évi ..... hó ..... napjától 193.. évi ..... hó ..... napjáig tartott kerületi tűzoltótanfolyamot elvégezte, a záróvizsgát sikerrel letette és ennek alapján öt önkéntes, köteles és magántűzoltóságok tiszti (parancsnoki) tennivalóinak ellátására képesítettnek nyilvánítja.
....., 193.. évi ..... hó ..... napján.

..... országos tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam felügyelője. .... kerületi tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam parancsnoka.

P. H.

..... a tanfolyam előadó.

(4) Elveszett vagy megsemmisült eredeti bizonyítvány helyett másodlat kiadására a 47. §. megfelelően irányadó.

(5) A kerületi tűzoltótanfolyam irattárát a kerületi tűzrendészeti felügyelő irattárában kell elhelyezni.

D) Törvényhatósági tűzoltó tanfolyamok.

53. §. (1) Az önkéntes, köteles és magántűzoltóság altisztjei szakképzettségének emelése céljából — a kerületi tűzoltótanfolyamokon felül — törvényhatósági tűzoltótanfolyamot is kell tartani.

(2) A törvényhatósági tűzoltótanfolyamot az országos tűzrendészeti felügyelő engedé-

lyével a törvényhatósági tűzoltószövetség rendezi.

(3) A törvényhatósági tűzoltótanfolyam neve ez a megjelölés, kiegészítve annak a törvényhatósági tűzoltószövetségnek a nevével, amely a tanfolyamot rendezi.

(4) A tanfolyam legalább egy hétig tart legalább 48 előadási órával.

(5) A tanfolyam parancsnoka a tanfolyam székhelyén illetékes vármegyei tűzrendészeti felügyelő. A felügyeletet a tanfolyam székhelyén illetékes kerületi tűzrendészeti felügyelő gyakorolja.

(6) A tanfolyamok előadóit a hivatásos és oklevéles tűzoltótisztek, tűzrendészeti felügyelők és hosszú gyakorlattal rendelkező önkéntes tűzoltótisztek közül az illetékes törvényhatósági tűzrendészeti felügyelő javaslatára a kerületi tűzrendészeti felügyelő jelöli ki. A légvédelmi rész előadóit a honvédelmi miniszteri jelöli ki.

(7) A törvényhatósági tűzoltótanfolyamra való felvétel és a tanfolyam költségei kérdésében az 50. §. (7)–(14) bekezdésének, a tantervre vonatkozóan az 51. §. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A törvényhatósági tűzoltótanfolyam záróvizsgálata és bizonyítványa.

54. §. (1) A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A vizsgabizottság elnöke a törvényhatósági tűzoltótanfolyam felügyelője, tagjai: a tanfolyam parancsnoka és a tanfolyam előadói.

(2) A záróvizsga elméleti és gyakorlati részből áll.

(3) A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzéséről a törvényhatósági tűzoltótanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak. A bizonyítvány szövege a következő:

.....i törvényhatósági tűzoltótanfolyam.

.....szám.

BIZONYÍTVÁNY.

Bélyeg.

Alulírott vizsgabizottság ezennel igazolja, hogy .....úr, aki .....

községben, városban ....évi .....hó .....napján született, ...vallású, ...lakos, a ..... városban az 193.. évi .....hó ..... napjától 193.. évi .....hó ..... napjáig tartott törvényhatósági tűzoltótanfolyamot elvégezte, a záróvizsgát sikerrel letette és ennek alapján öt önkéntes, köteles és magántűzoltóságok altiszti tennivalóinak ellátására képesítettnek nyilvánítja.

....., 193.. évi .....hó ..... napján.

..... kerületi tűzrendészeti vármegyei tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam ..... felügyelője. a tanfolyam parancsnoka.

P. H.

..... a tanfolyam előadói.

(4) Elveszett vagy megsemmisült eredeti bizonyítvány helyett másodlat kiadására a 47. §. megfelelően irányadó.

(5) A törvényhatósági tűzoltótanfolyam irattárát az illetékes vármegyei tűzrendészeti felügyelő irattárában, de a rendes irattártól elkülönítve kell elhelyezni.

E) Az önkéntes, köteles és magántűzoltóságok kiképzése.

55. §. (1) Minden nagy- és község fokozatosan köteles gondoskodni arról, hogy a községben minden 20 tűzoltóra egy kiképzett tűzoltótiszt, valamint tűzoltóaltiszt jusson és a községben legalább két kiképzett tűzoltótiszt, valamint tűzoltóaltiszt legyen.

(2) Ha a rendelet hatálybalépésekor a községben nincs két kiképzett tűzoltótiszt, a községből két alkalmas önként jelentkezőt fel kell venni a kerületi tűzoltótanfolyamra. Alkalmas önként jelentkező hiányában a községi elöljáróság a kerületi tűzoltótanfolyamra két alkalmas férfit küld ki. A kiküldetés szükségességét a vármegyei tűzrendészeti felügyelő meghallgatása után az alispán állapítja meg.

(3) A tanfolyamra kiküldöttek utazási, tanulmányi s ellátási költsége a kiküldő köz-

séget terheli. A kiküldötteknek írásban kötelezettséget kell vállalniok arra, hogy kiképzésük után legalább három évig szolgálnak a községi tűzoltótestületben és ha ennek a kötelezettségüknek saját hibájukból nem tesznek eleget, a tanfolyamon részvételükkel kapcsolatos költségeket megtérítik.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott kötelezettségek teljesítése alól felmentés nem adható. A második tűzoltótiszt kiképzésére és második kiképzett tűzoltótiszt alkalmazására 1939. évi július hó 1-ig használatos adható.

F) Testületi kiképzés.

56. §. (1) A tűzoltótestület tagjait testületi kiképzésben is részesíteni kell. E tekintetben a belügyminiszter szabályzatában foglaltak az irányadók.

(2) Az elméleti és gyakorlati oktatáson felül a tűzoltótestületek tagjai részére a hazafias érzést fejlesztő s általános ismeretterjesztő előadásokat is kell tartani.

(3) A tűzoltóság minden tagját az első segélynyújtásban elméletileg és gyakorlatilag ki kell képezni. Ezt a kiképzést a községi orvos (kórorvos), illetőleg városi orvos hivatali kötelességként díjtalanul köteles teljesíteni. A kiképzés mértékének évenkénti ellenőrzéséről a község (város) köteles gondoskodni.

G) Testnevelési hatóságok és más szervek együttműködése.

57. §. Az emberi életet és vagyont, tehát nemzeti értéket védő hivatásos, önkéntes, magán- és köteles tűzoltótestületek működését a testnevelési hatóságoknak és más testnevelési szerveknek saját hatáskörükben is elő kell mozdítaniok.

IV. Fejezet.

Tűzoltószövetségek.

A) A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hivatása, székhelye és tisztikara.

58. §. (1) A hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségbe (alábbiakban: szövetség) tömörülnek. (T. 8. §.)

(2) A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség egyrészt a belügyminiszter tűzrendészeti szakközege, másrészt az ország tűzoltótestületeinek központi szerve.

(3) A szövetség székhelye Budapest; pecsétje: Magyarország koronás címere a következő körirattal: Magyar Országos Tűzoltó Szövetség. Budapest 1870.

(4) A szövetség elnöke az országos tűzrendészeti felügyelő.

(5) A szövetséget hatóságoknál és harmadik személyekkel szemben az elnök képviseli. Az elnököt akadályoztatása esetén a társelnök vagy az alelnökök egyike helyettesíti. Az elnök vezeti a szövetség valamennyi testületi szervének ülését; aláírja a szövetség kiadványait.

(6) A szövetség társadalmi tevékenységét a társelnök irányítja.

(7) A társelnököt és — a szövetség alapszabályaiban meghatározott számban — az alelnököket az országos közgyűlés választja. Az egyik alelnököt a kerületi tűzrendészeti felügyelők közül kell választani.

(8) A szövetség igazgatási és ügyviteli tennivalóit az elnök irányítása mellett az általa javaslatba hozott és a belügyminiszter által visszavonásig terjedő időre kinevezett főtitkár látja el. A főtitkár az elnöki tanácsnak (59. §. (2) bek.) hivatalból tagja és az igazgatási ügyek előadója. A főtitkár a szövetség terhére a kerületi tűzrendészeti felügyelővel egyenlő költségátalányt kap.

(9) Az irodai kezelőszemélyzetet és szolgálókat az elnök alkalmazza. Járandóságukat és létszámukat az elnöki tanács állapítja meg.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség testületi szervei.

59. §. (1) A szövetség ügyeit a tisztikaron felül (58. §.)

- a) az elnöki tanács,
- b) az országos választmány és
- c) az országos közgyűlés intézi.

(2) Az elnöki tanács tagjai az elnök, a társelnök, az alelnökök, a kerületi tűzrendészeti felügyelők, a főtitkár, a számvizsgáló bizottság elnöke és az országos választmány ülésén öt évre választott hét előadó. Lég-